

Muistio Hämeen Kokoomus ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021–31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ines Gullichsen, Hanna Surakka Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 22.9.2025. Tarkastukseen osallistuivat Hämeen Kokoomus ry:stä toiminnanjohtaja Pirjo Mäljä sekä toimistopäällikkö Heikki Ketola Kansallinen Kokoomus r.p.:n puoluetoimistosta.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Hämeen Kokoomus ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Hämeen Kokoomus ry:n vuosien 2021–2024 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään. Yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista vuodelta 2024 lisättiin järjestelmään tarkastuksen aikana.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Hämeen Kokoomus ry:n tilintarkastuskertomuksiin vuosilta 2021–2024 sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Hämeen Kokoomus ry ei ollut tehnyt vuodelta 2021 ajantasaisia ilmoituksia. Tarkastuksessa ei todettu tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Hämeen Kokoomus ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2022 yhteensä 20 000 euron määrästä. Tarkastuksessa todettiin, että ajantasaisia ilmoituksia saaduista tuista oli tekemättä 1 800 euron määrästä ja puuttunut ilmoitus lisättiin järjestelmään tarkastuksen aikana.

Hämeen Kokoomus ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2023 yhteensä 11 365 euron määrästä ja vuodelta 2024 yhteensä 2 998 euron määrästä. Tarkastuksessa ei todettu muita tukia, joita olisi tullut ilmoittaa vuosilta 2023–2024.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Hämeen Kokoomus ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä.

Hämeen Kokoomus ry on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea vuonna 2021 59 788 euroa, vuonna 2022 60 079 euroa, vuonna 2023 63 433 euroa ja vuonna 2024 79 648 euroa.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli vuonna 2025 valvonnan kohteena olleilta puolueilta ja puolueyhdistyksiltä selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Hämeen Kokoomus ry ilmoitti tarkastuksen aikana, että yhdistys ei hanki tuotteita tai palveluita pakotelistalla olevilta yrityksiltä. Hankinnat ovat kokonaisuudessaan vähäisiä ja asiointi tapahtuu pääasiassa vain vanhojen ja tunnettujen, kotimaisten kumppaneiden kanssa.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia Hämeen Kokoomus ry:n kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että puolueyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistatuilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Minna Tyrväinen
Johtava tilintarkastaja

JAKELU
TIEDOKSI Hämeen Kokoomus ry
Kansallinen Kokoomus r.p.